

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Добринка Парушева, ПУ „Паисий Хилендарски“ / ИБЦТ - БАН

за материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност ‘доцент’ на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, област на висше образование Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата (Културна антропология – Нематериално културно наследство и културни политики)

В конкурса за ‘доцент’, обявен в Държавен вестник бр. 40 от 14.05.2021 г. за нуждите на катедра „Етнология“ към Философско-исторически факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“, като единствен кандидат участва д-р Елица Руменова Стоилова, главен асистент в същата катедра от 2016 г. Представеният от нея комплект материали включва необходимите документи в съответствие с Правилника за развитието на академичния състав на ПУ „Паисий Хилендарски“. Кандидатката участва в конкурса с една монография, две студии, седем статии и една глава от книга, всички излезли от печат в периода 2017-2021 г. Монографията, студиите, четири от статиите и главата от книга са на български език, а останалите три статии – на английски.

Монографичното изследване *Празниците и фестивалите на храните: валоризация на локалното кулинарно наследство (2021)*, издание на издателството на Пловдивския университет, разглеждам като хабилитационен труд, резултат от няколкогодишна задълбочена работа. Обект на интерес в монографията са не само особеностите на новите форми на празничност, каквито са фестивалите, но и съпътстващите ги процеси на валоризация на храни и технологии и социалните и стопански промени, до които те водят. Изложението следва принципа на стесняване на фокуса. В първата глава е представен „пейзажа“, който ще бъде анализиран по-нататък, разгледани са някои специфики на празниците, посветени на храни и напитки в България, както и тяхното тематично разнообразие; дискутиран е хронотопът на кулинарната празничност. Стоилова обръща специално внимание на организаторите, които – тук е подкрепено вече утвърденото мнение – на практика конструират (претенцията за) автентичността на кулинарните традиции. Във втората глава проблемите се пречупват през призмата на утвърдени термини – фестивализация и неолокализъм – в съчетание с въведения наскоро от авторката в предишни публикации нов термин, *гастролокализъм* (вдъхновен от по-широкия *гастроационализъм*). Тя въвежда този термин с цел да покаже нарастващата роля на регионалната, а не националната идентичност в процесите по конструиране на местни символи, празници, фестивали, чествачи локалното кулинарно многообразие. Стесняването на фокуса ни

довежда в трета глава до „разнищването“ на един конкретен фестивал - „Куртово Конаре фест – Фестивал на чушката, домата, традиционните храни и занаяти“, както е пълното му име. Елица Стоилова прибягва до това изследване на случай с цел да представи по-плътнo процесите на патримониализация на наследството и да направи по-видими процесите на фестивализация, които са анализирани във втора глава. Примерът на Куртово Конаре фест е потвърждение на основните идеи и тези на Елица Стоилова, тъй като илюстрира перфектно пътя на митологизация на традициите (през образа и историята на Александър Димитров) и процеса на фестивализация (през разнообразната и насочена към различни публики програма на феста).

Ако трябва накратко да обобща впечатленията си от монографията на Елица Стоилова *Празниците и фестивалите на храните: валоризация на локалното кулинарно наследство*, бих казала, че това е текст, който, макар и кратък, е приносен в областта на антропологията на празничните форми. Той се базира на натрупаното знание в тази област, добре познато на авторката и още по-добре използвано от нея, както и на собствени теренни проучвания на празниците и фестивалите, посветени на храните и храненето в България.

Тематиката на останалите текстове, с които Елица Стоилова участва в конкурса, ясно очертава основните полета, които са във фокуса на нейния научен интерес: антропология на храната и храненето и нематериално културно наследство. Всички те са оригинални, с коректно цитирани източници. Голяма част от научните идеи и приноси на кандидатката са получили национално и международно признание чрез участието ѝ с доклади в редица конференции, а също така и в повече от десет национални и международни проекта.

Що се отнася до преподавателската дейност, част от основните курсове, които Е. Стоилова води (Антропология на храната и храненето, Национална кухня – конструиране и употреби), са пряко свързани с изследователските ѝ интереси, което ѝ позволява да прилага резултатите от проучванията си в преподаването. Друга част от преподаването директно се съотнася с профила на обявения конкурс (Музеи и наследство, Културни политики и институции в областта на културното наследство, Нематериално културно наследство) и е резултат от участието на кандидатката в множество национални и международни проекти. За високата оценка, която колегите от катедрата дават на работата на кандидатката със студенти, свидетелстват ръководените от нея и успешно защитени дипломни работи в бакалавърска и магистърска степен.

В заключение, документите и материалите, представени от д-р Елица Руменова Стоилова, отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий

Хилендарски“. Публикациите и цитиранията на кандидатката отговарят на минималните национални изисквания за доцент в професионалното направление, както и на допълнителните изисквания на Философско-историческия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“. Авторската справка за научните приноси и забелязани цитирания е коректна. Без съмнение както публикациите на кандидатката, така и основните дисциплини, преподавани от нея, са именно в областта на конкурса (Културна антропология – Нематериално културно наследство и културни политики). Нейните научни приноси, свързани с теоретичното осмисляне на форми на наследство и прояви на локален тип култура, както и с наблюдения и анализ на фестивалите и празниците на храните са извън съмнение. Поради това убедено давам своята положителна оценка за избор на д-р Елица Руменова Стоилова на академичната длъжност ‘доцент’ в Катедра „Етнология“ по професионално направление 3.1 Социология, антропология и науки за културата (Културна антропология – Нематериално културно наследство и културни политики).

4.10.2021 г.

Изготвил становището:

Доц. д-р Добринка Парушева